

**UCHWAŁA NR XV/171/2025
RADY MIASTA NOWEGO SĄCZA**

z dnia 25 marca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 dla Miasta Nowego Sącza”**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673) na wniosek Prezydenta Miasta Nowego Sącza Rada Miasta Nowego Sącza uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 dla Miasta Nowego Sącza” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Nowego Sącza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Krzysztof Gluc

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2025-2030**

Spis treści

1 WPROWADZENIE - str. 4

2 PRZEMOC DOMOWA - PODSTAWY TEORETYCZNE - str. 6

2.1 Definicja przemocy - str. 6

2.2 Cykle przemocy - str. 6

2.3 Rodzaje przemocy - str. 8

2.4 Oznaki Przemocy - str. 8

3 PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W ŚWIELE POLSKIEGO PRAWA - str. 9

**4 CHARAKTERYSTYKA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA POZIOMIE
OGÓLNOPOLSKIM - str. 11**

5 DIAGNOZA PROBLEMÓW I ZASOBÓW MIASTA NOWEGO SĄCZA - str. 21

5.1 Charakterystyka Miasta Nowego Sącza pod względem ilości mieszkańców, bezrobocia oraz osób korzystających ze wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej - str. 21

5.2 Skala zjawiska przemocy domowej w Mieście Nowym Sączu - str. 26

5.2.1 Analiza zjawiska przemocy domowej na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego str. 26

5.2.2 Analiza zjawiska przemocy domowej na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu na terenie Miasta Nowego Sącza - str. 30

5.2.3 Analiza zjawiska przemocy domowej na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu - Dział Ośrodek Interwencji Kryzysowej - str. 31

5.2.4 Analiza zjawiska przemocy domowej na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu - Izba Wyrzeźwień - str. 32

5.2.5 Analiza uzależnienia od alkoholu na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - str. 32

5.2.6 Ocena sytuacji związanej ze zjawiskiem przemocy - str. 35

5.3 Lokalna lista zasobów instytucjonalnych - podmioty przewidziane do realizacji Programu - str. 37

5.3.1 Zasoby instytucjonalne - str. 37

5.3.2 Zasoby ludzkie - str. 40

**6 PREZENTACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ - str. 40**

6.1 Zasady działania Programu - str. 41

6.2 Adresaci Programu - str. 42

6.2.1 Cele Głównie Programu oraz określenie realizatorów zadania i wskaźników - str. 44

7 ZAŁOŻENIA PROGRAMU - str. 50

8 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU - str. 50

9 PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU - str. 50

10 MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU - str. 51

1 WPROWADZENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej stanowi istotny element polityki społecznej i jest realizowany na terenie Miasta Nowego Sącza. Głównym ustawowym narzędziem do realizowania zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz koordynatorem, którego celem jest stworzenie kompleksowego, interdyscyplinarnego, spójnego systemowego modelu pracy, zwiększenia skuteczności w obszarze działania na rzecz wieloaspektowego udzielania pomocy osobom/rodzinom doznających przemocy domowej jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Sączu, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 932/2023 r. z dnia 12 września 2023 roku. Jednym z ustawowych zadań nałożonych na Zespoły Interdyscyplinarne jest przygotowanie projektu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu niepożądanych postaw i zachowań społecznych, grożących patologiami i dysfunkcjami, w tym przemocą domową.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na samorządy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, a także do prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą, ponadto nakazuje opracowanie i realizację programów korekcyjno-edukacyjnych, programów terapeutyczno-psychologicznych dla osób stosujących przemoc oraz zapewnienia miejsc ochrony dla osób doznających przemocy, których do udziału w myśl ustawy za wniosek Grupy Diagnostyczno-Pomocowej, kieruje Zespół Interdyscyplinarny. Konieczność podejmowania zdecydowanych działań zapobiegających przemocy domowej wynika również z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

„W domu powinniśmy czuć się bezpiecznie. Dom ma być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni, gdzie odzyskujemy siły po dniu pracy lub nauki. Jednak dla wielu ludzi dom nie jest spokojną przystanią, w której chronią się przed stresem życia. Jest niebezpiecznym miejscem, gdzie regularnie doznają cierpień fizycznych i emocjonalnych, gdzie są również wykorzystywani seksualnie”. Podstawową grupą społeczną pełniącą niezwykle istotne funkcje stanowi rodzina. To rodzina określa cele i wartości, do których dążą dzieci, a także wywiera istotny wpływ na zachowanie się jednostek zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz rodziny. Do głównych zadań rodziny należy przekazywanie dziedzictwa kulturowego nowemu pokoleniu oraz wychowywanie tego pokolenia zgodnie z normami życia zbiorowego. Rodzina jako wspólnota rodziców, dzieci i krewnych, zbudowana na miłości, stanowi pierwsze i podstawowe miejsce doświadczenia współżycia z ludźmi.

Rodzina, która nie radzi sobie w sytuacjach kryzysowych, a także nie realizuje swoich funkcji nosi miano rodziny dysfunkcyjnej. Jedną z krytycznych sytuacji, wymagającą natychmiastowej interwencji odpowiednich służb jest przemoc domowa.

Przemoc najczęściej kojarzy się ludziom z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem. Jednakże jest to zjawisko o wiele szersze i przejawia się również w innych aspektach traktowania drugiego człowieka. Przemocą jest także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi, wyzywanie i rzucanie obelg, ranienie jego uczuć, niszczenie jego poczucia własnej wartości, zmuszanie do uległości, niszczenie przedmiotów, do których jest przywiązany, znęcanie się nad zwierzętami, które kocha, głodzenie, ograniczanie jego swobody w sposób przekraczający normy moralne i obyczajowe, izolowanie od otoczenia.

Przemocą jest wszystko to, co czynione jest z myślą o zranieniu drugiego człowieka lub wyrządzeniu mu krzywdy. Przemoc domowa to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

2 PRZEMOC DOMOWA - PODSTAWY TEORETYCZNE

2.1 Definicja przemocy

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc domową jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste osób (małżonek, wstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu oraz inna osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszając ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym także seksualną, powodując szkody na ich zdrowiu psychicznym i fizycznym, a także wywołując cierpienie i krzywdy moralne u osób doznających przemocy domowej. Przemoc pojmowana jest także jako wywieranie wpływu na innych ludzi, w wyniku którego ich aktualny poziom rozwoju somatycznego i duchowego jest mniejszy, niż potencjalny poziom tego rozwoju.

Przemoc charakteryzuje się tym, iż:

- jest intencjonalna - przemoc jest zamierzonym, celowym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- odbywa się w warunkach nierównowagi sił - w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, sprawca jest silniejszy, a ofiara słabsza,
- narusza prawa i dobra osobiste - sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),
- powoduje cierpienie i ból - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

2.2 Cykle przemocy

Przemoc domowa rzadko jest czynem jednorazowym. Znacznie częściej jest procesem o długiej, nawet kilkunastoletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz:

- **Faza narastającego napięcia** - jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych. Na tym etapie dochodzi do rozmaitych incydentów, takich jak np. przejawy zazdrości, gniewu, kontrolowanie członków rodziny, używanie obraźliwych słów, poniżanie bliskiej osoby. Sprawca jest stale poirytowany i prowokuje kłótnie. Osoba, wobec której kierowana jest złość partnera stara się za wszelką cenę uspokoić sytuację zaspakajając żądania partnera i robiąc wszystko, by poprawić mu nastrój. Często sama obarcza się winą za jego zachowanie i dąży do zadośćuczynienia i uszczęśliwienia sprawcy. Przyczyny narastającego napięcia mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia, które spiętrzają napięcie. Sytuacja staje się nie do zniesienia i pojawia się agresja.
- **Faza ostrej przemocy** - następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji. Czasami awanturę wywołuje sama ofiara, ponieważ nie może już wytrzymać narastającego napięcia i chce żeby „już było po wszystkim”. W innych wypadkach gwałtowny atak wywołuje sprawca stawiając swojej ofierze żądania, których nie jest ona w stanie spełnić, na co on odpowiada agresją. Poirytowany dotąd sprawca wpada w szal, traci całkowicie kontrolę nad swoim zachowaniem i może pobić, zranić, okaleczyć ofiarę, dokonać strasznych czynów nie licząc się ze skutkami swoich agresywnych działań. Ta faza trwa stosunkowo krótko, ale może się zakończyć dramatycznie: pobiciem, uszkodzeniem ciała, a nawet śmiercią zaatakowanej osoby. W trakcie ataku ofiara robi wszystko, żeby ochronić siebie i uspokoić partnera. Zabiegi te jednak rzadko przynoszą pożądany skutek. Wraz z ustaniem aktu przemocy ofiara znajduje się w stanie szoku, nie chce uwierzyć w to co się stało. Pojawia się u niej przerażenie, bezradność, poczucie wstydu, ale także złość, która powoduje, że najczęściej w tej fazie trwania przemocy osoby, które jej doznały decydują się na wezwanie pomocy i złożenie skargi, a więc początkują interwencję w sytuacji przemocy w rodzinie. Jeśli osoba zagrożona przemocą nie zgłosi się do właściwych instytucji po pomoc, jest to ostatni moment by przerwać cykl przemocy, nim rozpocznie się ona na nowo.

- **Faza miodowego miesiąca** - jest to faza skruchy ze strony sprawcy i okazywania miłości. Agresor usprawiedliwia swoje zachowanie, okazuje żal z powodu tego co się stało i zaklina się, że to już się więcej nie powtórzy. Na nowo zdobywa zaufanie osoby, którą skrzywdził, staje się miły, uczynny. Ofiara wierzy w zapewnienia partnera, w to, że się zmienił bo z całych sił pragnie, żeby tak właśnie było i nawet, jeśli jeszcze niedawno gotowa była uciec czy złożyć skargę, teraz zostaje i wycofuje się z podejmowania działań przeciwko sprawcy. Na tym etapie istnieją szanse na to, że jeśli sprawca chcąc utrzymać związek podda się terapii, jego agresywne zachowania zostaną powstrzymane. Bez specjalistycznej pomocy, sprawca nie jest w stanie długo wytrzymać w spokoju. Ponownie wzrasta w nim napięcie i wszystko zaczyna się od nowa.

2.3 Rodzaje przemocy

Można wyodrębnić różne rodzaje przemocy:

- **Przemoc fizyczna** - to wszelkiego rodzaju bezpośrednie działanie z użyciem siły, którego rezultatem jest popychanie obezwładnianie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, ale także używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użyciem, zadawanie bólu.
- **Przemoc psychiczna** - sprawowanie przez sprawcę przemocy kontroli nad ofiarą, np. straszenie zabójstwem, zabranie dzieci, niszczenie lub grożenie zniszczeniem rzeczy upokarzanie, używanie wulgarnych słów.
- **Przemoc seksualna** - to wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, np. nieakceptowane praktyki seksualne i pieszczoty, sadystyczne formy współżycia.
- **Przemoc ekonomiczna** - to działanie mające na celu całkowite uzależnienie finansowe ofiary od sprawcy, zakazywanie jej pracy zawodowej, nie dawanie wystarczającej ilości pieniędzy na prowadzenie domu, okradanie, niezaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny.
- **Zaniedbywanie** - niezaspokajanie podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych dziecka, osoby starszej czy niepełnosprawnej, odrzucenie emocjonalne.
- **Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej** - wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają.

2.4 Oznaki Przemocy

Istnieją pewne symptomy, wskazujące na to, że w rodzinie obecna jest przemoc. Aby rozpoznać, czy niepokojące zachowania kogoś bliskiego są przejawem przemocy domowej, osoba obserwująca te zachowania musi zastanowić się nad tym i odpowiedzieć sobie na kilka pytań.

Jeśli ktoś bliski, ktoś z rodziny:

- zamienia drobne zajścia w wielkie kłótnie,
- rani swoim zachowaniem,
- znieważa, używa obraźliwych słów, obelg, wyzwisk,
- ma nagłe napady gniewu lub furii,
- niszczy rzeczy,
- odbiera pieniądze lub nie chce dawać środków na życie,
- kontroluje wszystkie zachowania, nie pozwala podejmować żadnych decyzji,
- uniemożliwia spotkanie czy widywanie się ze znajomymi lub rodziną,
- ośmiesza, poniża, upokarza również w obecności innych,
- nieustannie krytykuje,
- zastrasza i manipuluje by kontrolować innych członków rodziny,
- grozi, że skrzywdzi dzieci lub innych członków rodziny,
- bije, popycha, szarpie, kopie, policzkuje lub dusi,

- obwinia za to, że bije, a następnie obiecuje, że to więcej się nie zdarzy,

Powyższe symptomy powinny być sygnałem do szukania pomocy.

3 PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W ŚWIETLE POLSKIEGO PRAWA

Najważniejszym dokumentem w ustawodawstwie polskim, ustanawiającym podstawowe prawa człowieka jest **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej** z dnia 2 kwietnia 1997 r. Rozdział drugi pt.: „Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne. Konstytucja przyznaje każdemu prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. W świetle Ustawy o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r., która określa kompetencje policji w zakresie zapewnienia ochrony bezpieczeństwa ludzi i utrzymania porządku publicznego. Do zadań policji należy ochrona zdrowia, życia i mienia ludzi, inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz ściganie sprawców, którzy się ich dopuścili. Również w zakresie zapewnienia ochrony osób małoletnich i niepełnoletnich w zakresie podejmowania działań w myśl art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, funkcjonariusze policji zobowiązani są do współpracy z pracownikami socjalnymi. Kolejnym dokumentem regulującym działania dotyczące przemocy w rodzinie jest **ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej**. Definiuje ona pojęcie przemocy domowej, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasady postępowania wobec sprawców przemocy oraz **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku** w sprawie procedury, „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. W związku z tym, iż przemoc występuje bardzo często w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym kwestie przemocy reguluje również **ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi**, która nakłada na samorząd gminny obowiązek udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej oraz obrony przed przemocą w rodzinie. **Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej** także określa kompetencje jednostek i pracowników pomocy społecznej, których zadaniem jest udzielenie wszelkiej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy. Przemoc domowa jest jednym z powodów przyznawania pomocy.

Według polskiego prawa przemoc wobec najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu - na wniosek strony. Czyn zabroniony kwalifikowany jako przemoc reguluje ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Karny, Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku.

Zgodnie z art. 207 § 1 Kodeksu - kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Zgodnie z art. 207 § 1 Kodeksu - kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Zgodnie z art. 207 § 2 Kodeksu - jeżeli czyn określony w § 1 lub § 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności do lat 10.

Zgodnie z art. 207 § 3 Kodeksu - jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 lat do lat 12.

W świetle kodeksu karnego do czynów, które ustawowo podlegają karze zaliczamy również:

- pozostawienie osoby, względem której jest się zobowiązanym do opieki, w sytuacjach zagrażających bezpośrednio jej życiu lub zdrowiu,
- groźby popełnienia przestępstwa na szkodę najbliższych,
- zmuszania do określonych zachowań,
- gwałt,
- nakłanianie i zmuszanie do czynów nierządnych przy wykorzystaniu stosunku zależności,
- dopuszczanie się czynu lubieżnego względem osoby poniżej 15 lat,
- rozpijanie małoletniego,

- uchylenie się od obowiązku alimentacyjnego ,
- porzucenie małoletniego lub osoby nieporadnej,
- uprowadzenie lub zatrzymanie małoletniego wbrew woli osoby powołanej do opieki,
- naruszenie nietykalności cielesnej,
- kradzież na rzecz osoby najbliższej,
- niszczenie mienia.

Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

4 CHARAKTERYSTYKA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA POZIOMIE OGÓLNOPOLSKIM

Przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535) wprowadzają Monitor Polski - 6 - Poz. 12324 rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową. Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane małoletnim, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będącym świadkami przemocy, którzy zgodnie ze zmianami ustawowymi są uznawani jako osoby doznające przemocy domowej.

W 2023 r. uchwalono ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, która wprowadza do porządku prawnego wiele rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej. Przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej nałożyły na Radę Ministrów obowiązek opracowania i przyjęcia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

W skali ogólnopolskiej zjawiska przemocy w rodzinie możemy odnieść się do wyników dotychczas przeprowadzonych badań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na zlecenie **Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w oparciu o postanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, realizowanego w różnych perspektywach czasowych, zlecało przeprowadzenie badań mających na celu zdiagnozowanie zjawiska przemocy domowej. Badania realizowano co dwa lata wskazując w nich szczególne obszary poddawane analizie.

W 2019 roku na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej było realizowane badanie pn.: „Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie”, które pokazało, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy domowej, jak i na temat mechanizmów doznawania przemocy. Na poziomie deklaracyjnym zdecydowana większość Polaków nie myśli o przemocy domowej w sposób stereotypowy i potrafi zidentyfikować zachowania, które świadczą o występowaniu przemocy. Badanie pokazało, że ok. 85%-90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej. Nadal jednak około 10% dorosłych osób uznaje różnego rodzaju przemocowe zachowania za normalne. Kobiety i mężczyźni nieco różnią się w tym, jak postrzegają przemoc. W największym stopniu w odniesieniu do stwierdzenia „Rodzice mają prawo bić swoje dzieci”, z którym zgadza się 13% mężczyzn i 5% kobiet. Ogólną regułą jest to, że mężczyźni w większym zakresie akceptują dopuszczalność analizowanych w badaniu przejawów przemocy. Najbardziej kontrowersyjna opinia na temat przemocy domowej to stwierdzenie „Ofiary przemocy domowej akceptują swoją sytuację”. W tym przypadku Polacy są podzieleni niemal po równo - około 40% zgadza się z tym poglądem i tyle samo nie zgadza, pozostałe osoby nie mają wyrobionego zdania. Osoby, które uważają, że z różnych powodów lepiej nie wtrącać się w życie rodzin doznających przemocy, stanowią około kilkunastu procent ogółu społeczeństwa. Zdaniem ekspertów w praktyce waga tego problemu jest większa, bo ludzie, którzy realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu, rzeczywiście boją się reagować lub też nie wiedzą, co powinni zrobić. Z tego względu działania edukacyjne

i kampanie społeczne powinny koncentrować się również na świadkach przemocy i na tym, jak należy reagować w sytuacji bycia świadkiem przemocy.

W 2019 roku ówczesny Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zlecił przeprowadzenie badania, z którego wynika wysoka skuteczność programów dla osób stosujących przemoc domową. Badanie pn. „Skuteczność oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie” pokazało, że programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową oceniane są jako skuteczne (82,9%) przez osoby prowadzące programy. Członkowie zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych również w większości oceniali programy jako skuteczne.

W 2021 roku na zlecenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zostało przeprowadzone badanie „Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie wobec dzieci”. Głównym celem badania było dokonanie diagnozy skali zjawiska przemocy domowej wobec dzieci w Polsce.

Według Polaków najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy domowej wobec dzieci była przemoc psychiczna. W drugiej kolejności najczęściej występujące to: zaniedbanie oraz przemoc fizyczna. Prawie co piąte dziecko w Polsce doznawało przemocy fizycznej (19%) i psychicznej (18%). 9% doznało przemocy ekonomicznej, a 8% seksualnej. Nieznacznie częściej osobą stosującą przemoc był mężczyzna. 54% mężczyzn przyznało, że zdarzyło im się dać dziecku klapsa, w porównaniu do 45% kobiet. Co piąty Polak przyznał, że były sytuacje, kiedy obrażał, zwymyślał dziecko oraz uderzył je dłonią po ciele, a 15% przyznaje, że zdarzyło mu się zastraszać dziecko (odpowiednio 13%, 15% oraz 9% w przypadku kobiet). 38% dzieci poniżej 18 lat dostało od rodzica/opiekuna klapsa. 16% dzieci poniżej 18. roku życia było obrażane i wyzywane, 12% zostało kiedykolwiek uderzone dłonią po ciele, a 8% doznaje/doznawało zastraszania. Większość osób (61%), które zaobserwowały przemoc w swoim otoczeniu, podjęła w związku z tym działania. Była to przede wszystkim rozmowa, uświadomienie problemu (26%) oraz zgłoszenie na Policję (20%) czy do pomocy społecznej (18%). Osoby, które nie podjęły żadnych działań w związku z zauważeniem występowania przemocy, przyznały, że nie zrobiły tego głównie ze względu na poczucie, że nie chcą się wtrącać (19%) i z obawy, strachu (19%). Polacy ocenili swoją wiedzę dotyczącą przemocy domowej na dość wysoką. Prawie połowa (49%) uważa, że wie o przemocy domowej wobec dzieci dużo lub sporo (43%). Zdaniem prawie co trzeciego Polaka (34%) problem przemocy domowej wobec dzieci w trakcie pandemii nasilił się. Osoby, które miały kontakt z instytucjami lub korzystały z ich pomocy w czasie pandemii, generalnie oceniają, że spadła ich dostępność, natomiast nie wpłynęło to znacząco na pogorszenie się skuteczności otrzymanej pomocy. Doświadczenia przemocy w dzieciństwie w bardzo dużym stopniu rzutują na dorosłe życie. Wyniki badania pokazały, że prawie co trzeci Polak (32%) przyznaje, że w dzieciństwie doświadczał przemocy fizycznej, a 28% badanych przyznało, że doznawało przemocy psychicznej. Przemocy najczęściej dopuszczali się członkowie najbliższej rodziny: ojciec, matka, rodzeństwo. Zdecydowana większość Polaków (81%) była również świadoma, że dziecko doznaje przemocy również wtedy, gdy widzi przemoc między swoimi rodzicami. Polacy byli prawie jednomyślni w przekonaniu, że każdy, kto dostrzega przemoc w rodzinie wobec dziecka, powinien zareagować.

W 2022 roku Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej zleciło przeprowadzenie badań na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie wśród kolejnej grupy osób, która może być szczególnie narażona na stosowanie przemocy domowej, tj. wśród osób starszych i niepełnosprawnych. Z przeprowadzonych badań wynika, że wśród osób niepełnosprawnych najczęściej była wskazywana przemoc psychiczna (jej doznawanie zadeklarowało 78,1% osób niepełnosprawnych biorących udział w badaniu) oraz fizyczna (57,8%). W przypadku osób starszych - przemoc psychiczna (87,3%), fizyczna (43,1%) i ekonomiczna (43,1%). Podobnie w przypadku osób starszych i osób niepełnosprawnych - przemoc psychiczna (70,2%) oraz fizyczna (45,2%) i ekonomiczna (41,1%). Najczęściej występującą formą przemocy wobec osób starszych była przemoc psychiczna, a następnie przemoc fizyczna, ekonomiczna i zaniedbanie, a najrzadziej natomiast przemoc seksualna. Przemocy fizycznej doznawały najczęściej osoby niepełnosprawne - 57,8% respondentów z tej grupy; w następnej kolejności osoby starsze niepełnosprawne - 45%; najrzadziej, ale równie często osoby starsze. Przemocy psychicznej najczęściej doznawały osoby starsze 87%, osoby niepełnosprawne 78%. Natomiast osoby starsze niepełnosprawne wskazały, że doznają przemocy psychicznej w 7%. Inaczej wyglądała sytuacja w przypadku przemocy seksualnej, której wśród badanych najczęściej doznawały osoby niepełnosprawne - co piąty badany z tej grupy; a w dalszej kolejności także co 6. osoba starsza niepełnosprawna oraz co 8. badana osoba starsza. Przemoc ekonomiczna była najczęściej doznana przez osoby starsze - 43% i osoby starsze niepełnosprawne - 41%. Doznawała jej też co trzecia badana osoba niepełnosprawna. Zaniedbania doznała co trzecia badana osoba starsza, 3% osób starszych niepełnosprawnych i co piąta badana osoba niepełnosprawna. Jednym z ważniejszych wniosków płynących z pogłębionych wywiadów jakościowych, które dotyczyły rodzajów przemocy, jakiej doznają osoby starsze i osoby

niepełnosprawne, jest to, że niemalże zawsze różne formy przemocy łączyły się ze sobą i były stosowane razem lub naprzemiennie w stosunku do tej samej osoby. Osobą stosującą przemoc domową wobec osób starszych i niepełnosprawnych byli najczęściej mężczyźni z najbliższego środowiska domowego: mężowie, partnerzy, ojcowie, a rzadziej dorośli synowie. Najczęściej wskazywane przejawy przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych to znieważanie, wyzwiska, ośmieszanie, lekceważenie, zastraszanie, szantażowanie, zabieranie/używanie własności osoby starszej bez jej zgody, popychanie, szturchanie, zabieranie pieniędzy.

Respondenci badania z 2019 roku pn.: „Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie” pozytywnie ocenili działanie systemu wsparcia osób doznających przemocy domowej w Polsce. Osoby doznające przemocy, które skorzystały z różnorodnych form wsparcia, w 83% otrzymane wsparcie oceniły jako skuteczne. Najlepiej ocenianymi instytucjami w kontekście działań pomocowych były ośrodki pomocy społecznej oraz Policja. Jako najbardziej skuteczne formy wsparcia oprócz realizacji procedury „Niebieskie Karty” wskazywano poradnictwo psychologiczne oraz prawne, jak również pomoc oferowaną w ramach pracy socjalnej. Wyniki badań pokazały, że obecnie funkcjonujący system pomocy udzielanej osobom krzywdzonym jest skuteczny.

Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 - Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie - Portal Gov.pl (www.gov.pl) - data dostępu 04.10.2024 r.

Krajowe działania podejmowane w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach programów przeciwdziałania przemocy domowej, jak również ochrony osób doznających przemocy domowej dążą do spójności z międzynarodowymi dokumentami strategicznymi.

Problem przemocy domowej został dostrzeżony i zdiagnozowany także w innych państwach na całym świecie, czego wyrazem są podejmowane działania organizacji międzynarodowych, w tym m.in. Organizacji Narodów Zjednoczonych czy też Rady Europy, w celu ograniczenia tego zjawiska. W szczególności należy tu wskazać na akty prawa międzynarodowego, zmierzające do przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dzieci oraz przemocy domowej, w tym m.in.:

- Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ),
- Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 18 grudnia 1979 r.,
- Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r.,
- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 r. Rezolucja A/RES/48/104 Zgromadzenia Ogólnego ONZ,
- Rezolucja A/54/4 Zgromadzenia Ogólnego ONZ - Protokół Fakultatywny do Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 6 października 1999 r. Rady Europy,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy w rodzinie z 26 marca 1985 r.,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 r.,
- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy Rec. (2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z 30 kwietnia 2002 r.,
- Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 961),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (w sprawach karnych) (Dz. Urz. UE L 338 z 21.12.2011, str. 2),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2011, str. 1, z późn. zm.),

- Dyrektywa 2012/29/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str. 57).

Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 - Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie - Portal Gov.pl (www.gov.pl) - data dostępu 04.10.2024 r.

Według policyjnych statystyk ogólnopolskich

Instytucją, która najczęściej uruchamiała procedurę „Niebieskie Karty” była Policja. Poniżej przedstawiono zestawienia statystyki policyjnej w poszczególnych latach: 2020 r., 2021 r., 2022 r., 2023 r. Od 2012 roku zmienił się system rejestracji statystycznej w związku z przemocą domową, stąd też inna forma prezentacji danych. Poniższe liczby dotyczą działań podjętych w procedurze „Niebieskie Karty” wyłącznie przez Policję (bez danych z działalności innych, upoważnionych do zwalczania przemocy domowej podmiotów, poza policyjnymi).

Dane za rok 2020		
1.	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - A” (ogółem), w tym:	72 601
a)	liczba formularzy wszczynających procedurę	59 701
b)	liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury	12 900
2.	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą (ogółem), w tym:	85 575
a)	kobiet	62 866
b)	mężczyzn	10 922
c)	małoletnich	11 787
3.	Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (ogółem), w tym:	73 228
a)	kobiet	6 677
b)	mężczyzn	66 198
c)	nieletnich	353
4.	Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	39 798
a)	kobiety	1 986
b)	mężczyźni	37 781
c)	nieletni	31
5.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo – wychowawczej	288

Źródło: Formularz III/8, Sprawozdanie z podjętych przez policję działań wobec przemocy w rodzinie dotyczące procedury „Niebieskie Karty”.

Przemoc w rodzinie - dane od 2012 roku - Statystyka - Portal polskiej Policji (policja.pl)

Dane za rok 2021		

1.	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - A” (ogółem), w tym:	64 250
a)	liczba formularzy wszczynających procedurę	53 985
b)	liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury	10 265
2.	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą (ogółem), w tym:	75 761
a)	kobiet	55 112
b)	mężczyzn	9 520
c)	małoletnich	11 129
3.	Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (ogółem), w tym:	64 846
a)	kobiet	6 173
b)	mężczyzn	58 349
c)	nieletnich	324
4.	Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	33 622
a)	kobiety	1 831
b)	mężczyźni	31 769
c)	nieletni	22
5.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo - wychowawczej	345

Źródło: Formularz III/8, Sprawozdanie z podjętych przez policję działań wobec przemocy w rodzinie dotyczące procedury „Niebieskie Karty”.

Przemoc w rodzinie - dane od 2012 roku - Statystyka - Portal polskiej Policji (policja.pl)

	Dane za rok 2022	
1.	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - A” (ogółem), w tym:	61 645
a)	liczba formularzy wszczynających procedurę	52 569
b)	liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury	9 076
2.	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą (ogółem), w tym:	71 631
a)	kobiet	51 935
b)	mężczyzn	8 714
c)	małoletnich	10 982
3.	Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (ogółem), w tym:	62 244

a)	kobiet	6 497
b)	mężczyzn	55 426
c)	nieletnich	321
4.	Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	31 807
a)	kobiety	1 872
b)	mężczyźni	29 901
c)	nieletni	34
5.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo – wychowawczej	566

Źródło: Formularz III/8, Sprawozdanie z podjętych przez policję działań wobec przemocy w rodzinie dotyczące procedury „Niebieskie Karty”.

Przemoc w rodzinie - dane od 2012 roku - Statystyka - portal polskiej Policji (policja.pl)

	Dane za rok 2023	
1.	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - A” (ogółem), w tym:	62 170
a)	liczba formularzy wszczynających procedurę	54 029
b)	liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury	8 141
2.	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą (ogółem), w tym:	77 832
a)	kobiet	51 631
b)	mężczyzn	9 162
c)	małoletnich	17 039
3.	Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (ogółem), w tym:	63 016
a)	kobiet	7 595
b)	mężczyzn	55 225
c)	nieletnich	196
4.	Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	30 261
a)	kobiet	2 171
b)	mężczyźni	28 079
c)	nieletni	11
5.	Liczba stosujących przemoc domową będących pod wpływem środka działającego podobnie do alkoholu	393
a)	kobiet	35
b)	mężczyzn	358

6.	Liczba stosujących przemoc domową będących jednocześnie pod wpływem alkoholu i środka działającego podobnie do alkoholu	142
a)	kobiet	8
b)	mężczyzn	134
5.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo – wychowawczej	611

Źródło: Formularz III/8, Sprawozdanie z podjętych przez policję działań wobec przemocy domowej dotyczące procedury „Niebieskie Karty”.

Przemoc w rodzinie - dane od 2012 roku - Statystyka - portal polskiej Policji (policja.pl)

Na podstawie danych zgromadzonych w Statystyce Przestępczości według jednostek organizacyjnych Policji, generowanej w systemie analitycznym wynika, iż w latach: 2020, 2021, 2022 i 2023 na terenie całego kraju wszczęto ogółem 260 666 procedur, „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta -A”.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych pochodzących ze strony internetowej:

www.statystyka.policja.pl

5 DIAGNOZA PROBLEMÓW I ZASOBÓW MIASTA NOWEGO SĄCZA

Diagnoza powstała w oparciu o materiały własne oraz dane statystyczne pozyskane od wymienionych poniżej podmiotów:

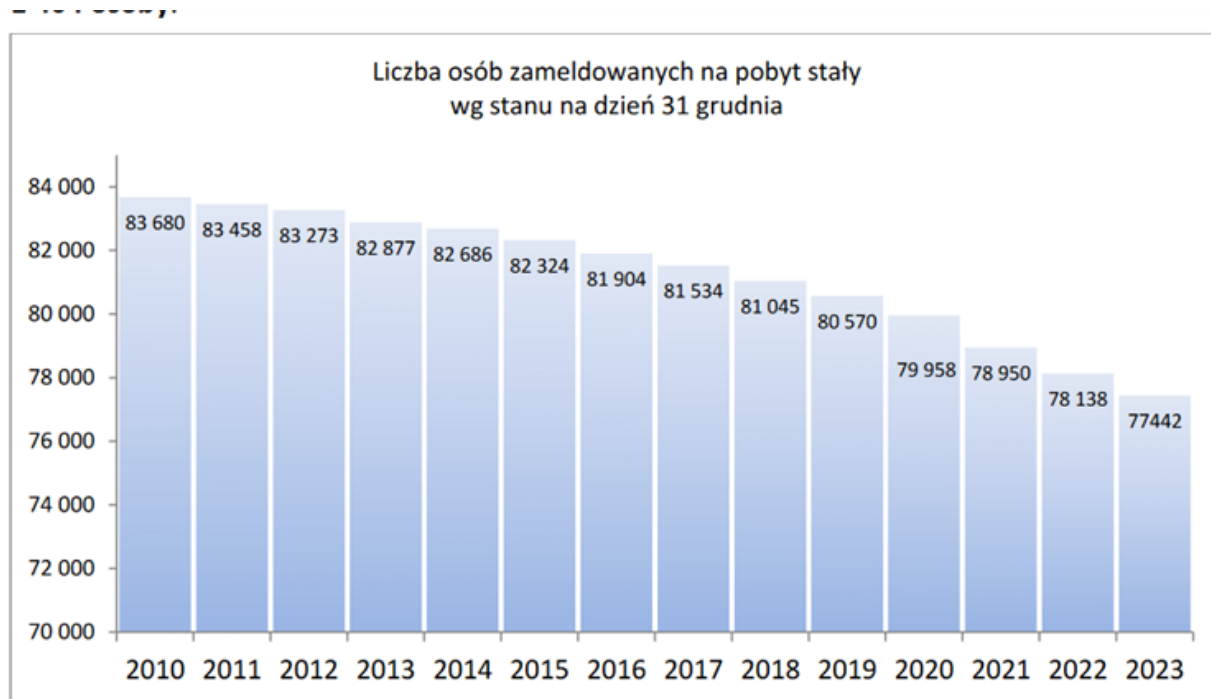
- Urzędu Miasta Nowego Sącza,
- Sąddeckiego Urzędu Pracy w Nowym Sączu,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu w tym:
Działu Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Zespołu Interdyscyplinarnego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Sączu,
- Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu,
- Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

5.1 Charakterystyka Miasta Nowego Sącza pod względem ilości mieszkańców, bezrobocia oraz osób korzystających ze wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej

W dniu 31.12.2023 r. w Nowym Sączu na pobyt stały zameldowanych było 77 442 osoby (37 380 mężczyzn, 41 466 kobiet). Na pobyt czasowy spoza Nowego Sącza zameldowane były 1404 osoby.

Współczynnik feminizacji w 2023 r. wyniósł 110 (liczba kobiet: 41 466; liczba mężczyzn: 37 380). Gęstość zaludnienia w 2023 r. wyniosła w Nowym Sączu 1399 osoby/km² (na dzień 31.12.2023 r. w Nowym Sączu zameldowanych było 78 846 osób / powierzchnia 5 758 ha).

Tabela Stan ludności Nowego Sącza - stan na 31.12.2023 roku

Źródło: Opracowanie własne - dane Wydział Spraw Obywatelskich Urząd Miasta Nowego Sącza Raport o stanie Miasta Nowego Sącza/Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Nowego Sącza (bip.malopolska.pl)- data dostępu 05.09.2024 r.

Dane przedstawione przez Sąddecki Urząd Pracy wskazują, że na dzień 31.12.2023 r. w tutejszym Urzędzie zarejestrowanych było 1597 osób, w tym 898 kobiet i 699 mężczyzn. Analogicznie wg stanu na dzień 31.12.2022 r. w ewidencji figurowało 1499 bezrobotnych, w tym 851 kobiet oraz 648 mężczyzn. Natomiast na dzień 31 grudnia 2021 r. w ewidencji SUP figurowało 1425 zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców Miasta, w tym 832 kobiety i 593 mężczyzn. Odnotowano widoczny wzrost liczby osób zarejestrowanych w roku 2023 w stosunku do roku 2021 i wykazano o 172 więcej zarejestrowanych osób.

Na dzień 31.12.2023 r. zarejestrowanych było 340 osób posiadających prawo do zasiłku, w tym 202 kobiety i 138 mężczyzn. Natomiast w 2022 r. uprawnionych do zasiłku było 239 osób, w tym 128 kobiet i 111 mężczyzn. W tym samym okresie w roku 2021 uprawnionych do zasiłku było 216 bezrobotnych, w tym 136 kobiet oraz 80 mężczyzn. Widoczny jest wzrost liczby osób z prawem do zasiłku zarejestrowanych w roku 2023, w porównaniu do roku 2021.

Analizując powyższe dane jednoznacznie wynika, że zarówno większą grupę osób zarejestrowanych w SUP jak i osób uprawnionych do zasiłku stanowią kobiety.

Dane statystyczne ze strony internetowej Urzędu w zakładce Rynek Pracy → Statystyki analizy → Sprawozdanie o rynku pracy

W końcu 2023 roku 600 osób - w tym 347 kobiet i 253 mężczyzn, pozostawało w rejestrze Sąddeckiego Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Najliczniejszą grupą wiekową wśród długotrwale bezrobotnych były osoby w wieku od 35 do 44 lat (151 osób) oraz osoby od 45 do 54 lat (139 osób). Podobnie sytuacja osób długotrwale bezrobotnych kształtowała się na 31.12.2022 r., zarejestrowane wówczas były 572 takie osoby w tym 337 kobiet - grupą wiekową osób najdłużej pozostających bez pracy były osoby w wieku od 35 do 44 lat (145 osób) oraz osoby od 45 do 54 lat (127 osób).

W formie hipotez można założyć, że czynnikami/powodami, które mogą mieć wpływ na pozostawanie w długotrwałości są:

- posiadanie dziecka/dzieci - statystyki urzędu wskazują, że o ile wśród bezrobotnych długotrwale bez dzieci - 58% stanowią mężczyźni, natomiast już wśród bezrobotnych z 1 dzieckiem - 78% stanowią kobiety, a z dwojgiem - 86%.

- status cywilny - wśród mężczyzn bez dzieci długotrwale bezrobotnych tylko 18% stanowią mężczyźni posiadający status cywilny - żonaci. Pozostali mężczyźni są stanu wolnego, w separacji lub rozwiedzeni. Wśród kobiet posiadających dziecko/dzieci 45% stanowią osoby o statucie cywilnym - mężatka.
- płeć - kobiety częściej niż mężczyźni stają się osobami długotrwale bezrobotnymi. Obecnie stanowią 60% osób zarejestrowanych.
- wykształcenie - może być czynnikiem wpływającym na czas pozostawania bez pracy w przypadku osób z wykształceniem poniżej zawodowego czyli: podstawowe/gimnazjalne/bez wykształcenia. 61% osób w tej grupie stanowią bowiem osoby długotrwale bezrobotne, podczas, gdy w grupie osób z wykształceniem zawodowym - długotrwale jest 18% osób, ze średnim 36% a z wyższym 28%.

Wiek - do 45 roku życia udział osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych kategoriach wiekowych rozkłada się proporcjonalnie w stosunku do ilości ogólnie zarejestrowanych osób bezrobotnych z tych grup. Po 45 roku życia stopniowemu spadkowi liczby osób bezrobotnych w poszczególnych grupach wiekowych towarzyszy dynamiczny udział w tych grupach osób długotrwale bezrobotnych. Wśród osób 60+ aż 65% stanowią osoby długotrwale bezrobotne.

Skala bezrobocia rodzinnego w 2023 roku w stosunku do roku 2022 nie uległa znacznym zmianom. Na koniec 2022 roku było to 219 osób, a na koniec 2023 roku 220 osób, wśród których co najmniej 2 osoby z rodziny zarejestrowane były w tym czasie w SUP. Struktura wiekowa ww. osób również nie uległa większym wahaniom, za wyjątkiem grup wiekowych 25-34 lata i 35-44 lata. W przypadku tych osób, w 2022 roku osoby 25-34 lata stanowiły najliczniejszą grupę (25,11%), natomiast w 2023 roku to osoby w wieku 35-44 lata stanowiły najliczniejszą grupę (24,09%).

Informacja opracowanie własne SUP- data przekazania 17.09.2024 r.

Sytuacja na rynku pracy w Nowym Sączu w 2022 r. przedstawiała się podobnie jak przed rokiem. Liczba pracujących (na podstawie administracyjnych źródeł danych) wyniosła 30,2 tys., w tym kobiety stanowiły 47,5%. W ujęciu rocznym wystąpił spadek przeciętnego zatrudnienia o 0,3%, przy czym w sektorze publicznym zmniejszyło się ono o 0,9%, a w sektorze prywatnym - o 0,1%. Od kilku lat w Nowym Sączu, podobnie jak w województwie i kraju, można było obserwować spadek bezrobocia. Natomiast w końcu 2022 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście wyniosła 1,5 tys. i tym samym zwiększyła się o 5,2% w ujęciu rocznym, a stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 3,2% i była wyższa o 0,2 p. proc. W niekorzystnej sytuacji na rynku pracy nadal byli ludzie młodzi. Odsetek bezrobotnych w wieku do 25 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 13,6% (tj. więcej o 2,2 p. proc niż w 2021 r.). Pracy poszukiwały głównie osoby w wieku 25-34 lata, które stanowiły 25,7% ogólnej liczby bezrobotnych. Według kryterium wykształcenia, łącznie prawie 45% bezrobotnych miało wykształcenie zawodowe - średnie zawodowe (włączając policealne) lub zasadnicze zawodowe.

Źródło: informator_statystyczny_miasto_nowy_sacz_2023.pdf- data dostępu 05.09.2024 r.

Dane posiadane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu wskazują, że wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność i bezrobocie pozostają nadal jednym z głównych powodów korzystania z pomocy. W 2023 roku wśród ogólnie 1382 rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, długotrwałą chorobę, jako przyczynę udzielenia pomocy, wskazała największa grupa świadczeniobiorców - 1066 rodzin (1851 osób). W porównaniu do 2020 r., w którym wśród 2126 rodzin, długotrwałą chorobę jako przyczynę udzielenia pomocy wskazała największa grupa świadczeniobiorców - 1176 rodzin (2139 osób) - obserwuje się spadek tej grupy osób korzystających z pomocy tut. Ośrodka o 110 rodzin i 288 osób w tych rodzinach. Ubóstwo w 2023 roku dotyczyło 756 rodzin (1714 osób), co w porównaniu do 2020 roku, w którym ubóstwo dotyczyło 911 rodzin (2102 osoby) wskazuje na kolejny spadek w tej kategorii osób korzystających z pomocy społecznej o 155 rodzin i 388 osób w tych rodzinach. Kolejno niepełnosprawność dotyczyła w 2023 roku 716 rodzin (1225 osób), co w porównaniu do roku 2020, w którym ta grupa odbiorców świadczeń z pomocy społecznej stanowiła 827 rodzin (1466 osób), co stanowi również obecnie spadek o 11 rodzin i 241 osób w tych rodzinach. Z tytułu bezrobocia w 2023 r. skorzystało 492 rodziny (1341osób), w porównaniu do 2020 roku, w którym bezrobocie stanowiło 551 rodzin (1464 osób) obserwuje się kolejny spadek udzielonych świadczeń w tej grupie korzystających z pomocy MOPS o 59 rodzin i 123 osoby w tych rodzinach.

Inne powody to m.in. alkoholizm i z tego powodu w 2023 roku z pomocy skorzystało 112 rodzin (188 osób), a w 2020 - 66 rodzin (88 osób), co wskazuje na wzrost rodzin z problemem alkoholowym, którym udzielono

pomocy w 2023 roku o 46 rodzin i 100 osób w rodzinach. Kolejno z powodu trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego w 2023 roku skorzystało 27 rodzin (38 osób), a w 2020 roku 23 rodziny (35 osób), więc można przyjąć, iż pomoc w tym obszarze utrzymuje się na tym samym poziomie z niewielką tendencją wzrostową, natomiast z powodu przemocy domowej w 2023 roku udzielono pomocy 192 rodzinom (641 osób), co w porównaniu do 2020 roku, w którym z powodu przemocy domowej udzielono pomocy 5 rodzinom (16 osób), zanotowano w 2023 roku znaczny wzrost takich rodzin o 187 rodzin i 625 osób w tych rodzinach. Narkomania stanowiła w 2023 roku 1 przypadek przyznania pomocy (1 osoba), co w porównaniu do roku 2020 stanowi spadek o 4 rodziny i 6 osób.

Uwzględniając typy rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2023 roku w porównaniu do 2020 roku, obserwuje się spadek praktycznie w każdej kategorii powodów przyznania pomocy w myśl ustawy o pomocy społecznej, natomiast tendencję wzrostową przyznania pomocy zaobserwowano w sytuacji przemocy domowej i alkoholizmu. Można przypuszczać, iż tendencja wzrostowa w tej grupie odbiorców świadczeń z pomocy społecznej może być podyktowana skutecznym i bardzo dobrze funkcjonującym systemem pomocy udzielanej osobom krzywdzonym, które coraz częściej decydują się na współpracę z pracownikami socjalnymi i skorzystanie z dedykowanej dla nich pomocy co przyczynia się do zmiany ich często trudnej sytuacji materialno-bytowej. Natomiast problem alkoholowy występujący w rodzinach jest dużym determinantem pojawiania się problemu przemocy domowej i często występuje on łącznie z problemem przemocy domowej, co może stanowić również czynnik wzrostowy tej kategorii odbiorców świadczeń z pomocy społecznej.

Tabela Najczęstsze powody przyznawania pomocy w 2023 roku. MRIPS za 2023 rok

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	756	1714
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność	97	550
Bezrobocie	81	486
Bezrobocie	492	1341
Niepełnosprawność	716	1225
Długotrwała lub ciężka choroba	1066	1851
Bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem, w tym:	293	1024
- rodziny niepełne	135	448
- rodziny wielodzietne	48	293
- alkoholizm	112	188
Przemoc w rodzinie	192	641
Narkomania	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	27	38

Źródło: Opracowanie własne - dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu

5.2 Skala zjawiska przemocy w rodzinie w Mieście Nowym Sączu

5.2.1 Analiza zjawiska przemocy w rodzinie na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół Interdyscyplinarny działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Sączu został powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 932/2023 r. z dnia 12 września 2023 roku posiada uprawnienia wynikające z obowiązującej Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej z dnia 29 lipca 2005 roku (tj. Dz. U. z 2024 r., poz.424) i Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury, „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Siedzibą Zespołu Interdyscyplinarnego jest MOPS. Zespół Interdyscyplinarny liczy 15 osób członków Zespołu. W jego skład wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Miejskiej Policji, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Wsparcia i Terapii Rodzin, Ośrodka Interwencji

Kryzysowej, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Centrum Administracyjnego Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, Sądu Rejonowego - Kuratorzy, Okręgowej Rady Lekarskiej i Nowosądeckiej Izby Pielęgniarek i Położnych, Stowarzyszenia MONAR - Poradnia Terapeutyczno-Konsultacyjna. Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w myśl art. 9a ust.7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Wszystkie rodziny w których została wszczęta Procedura „Niebieskie Karty” zostały objęte działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego, który powołał do każdej procedury Grupę Diagnostyczno-Pomocową.

Tabela Liczba Niebieskich Kart założonych w 2021, 2022 i 2023 roku

Liczba Niebieskich Kart	2021 r.	2022 r.	2023r.
Liczba NK założonych w danym roku w tym założonych przez:	177	127	187
a.Pomoc społeczna	11	13	28
b.Policję	166	107	155
c.Ochronę zdrowia	0	1	0
d.Oświatę	0	6	4
e.GKRPA	0	0	0
Liczba Rodzin objętych działaniami Zespołu/grup diagnostyczno-pomocowych	215 (w tym 38 NK z 2020 r.)	157 (w tym 30 NK z 2021 r.)	244 (w tym 57 NK z 2022 r.)

Źródło: Opracowanie własne - dane Zespołu Interdyscyplinarnego

Po przeprowadzonej analizie „Niebieskich Kart” w poszczególnych latach, od 2021 roku do 2023 roku dane liczbowe osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” doznających przemocy domowej przedstawiają się w następujący sposób: w roku 2021 z powodu procedury „Niebieskie Karty” objętych pomocą było 191 rodzin (620 osób w tych rodzinach), w tym ogółem 135 kobiet (w tym 9 niepełnosprawnych i 27 starszych), mężczyzn ogółem 39 (w tym 3 niepełnosprawnych i 1 starszy) oraz 194 dzieci (w tym 104 dziewczynki, 90 chłopców i 1 dziecko niepełnosprawne). Osoby objęte procedurą „Niebieskie Karty” deklarowały przemoc psychiczną i fizyczną w 191 przypadkach i przemoc seksualną w 1 przypadku. W sprawie tych rodzin odbyło się 549 spotkań ówczesnych grup roboczych.

W roku 2022 w związku z wszczętymi procedurami „Niebieskie Karty” łącznie objęto 126 rodzin (365 osób w tych rodzinach), w tym łącznie 99 kobiet w tym 1 niepełnosprawna i 60 starszych; łącznie 7 mężczyzn, w tym 1 niepełnosprawny i 2 starszych oraz 21 dzieci, w tym 11 dziewczynek, 10 chłopców. Osoby doznające przemocy deklarowały przemoc psychiczną w 125 przypadkach, przemoc fizyczną w 93 przypadkach i przemoc seksualną w 1 przypadku. W sprawie tych rodzin odbyły się łącznie 382 spotkania ówczesnych grup roboczych.

Natomiast w 2023 roku z powodu zgłoszonych przypadków przemocy domowej w skutek czego wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” objęto pomocą łącznie 189 rodzin (632 osoby w tych rodzinach), w tym osób doznających przemocy 163 kobiety (w tym 15 niepełnosprawnych i 28 starszych), 45 mężczyzn (7 niepełnosprawnych i 10 starszych) oraz 96 dzieci (49 dziewczynek, 47 chłopców, 1 dziecko niepełnosprawne). Osoby doznające przemocy deklarowały w 55 przypadkach przemoc psychiczną, 182 przypadkach przemoc fizyczną i w 4 przypadkach przemoc seksualną. W sprawie tych rodzin odbyło się 549 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych.

Z przedstawionych powyższych danych wynika, że osobami pokrzywdzonymi są głównie kobiety, bo aż łącznie 397 i 311 dzieci - świadkowie przemocy domowej, które z uwagi na nieporadność związaną z wiekiem traktowane są jako osoby doznające przemocy domowej, natomiast mężczyźni stanowią 91 osób. W zgłoszonych przypadkach przemocy domowej osobami stosującymi przemoc domową najczęściej są mężczyźni.

Na przestrzeni lat, od 2021 r. do 2023 r. na terenie Miasta Nowego Sącza w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zapewniono bezpieczeństwo i zabezpieczono ogółem: 32 dzieci, w tym 19 dziewczynek i 13 chłopców.

Tabela Liczba dzieci zabezpieczonych małoletnich dzieci przez pracowników socjalnych w poszczególnych latach w trybie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

2021 r.	2022 r.	2023 r.
13	11	8

Źródło: Opracowanie własne - dane Zespołu Interdyscyplinarnego

Tabela Liczba Niebieskich Kart założonych w latach 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023 r. z uwzględnieniem liczby ludności Miasta Nowego Sącza w poszczególnych latach

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ilość „NK”	119	169	139	116	150	136	177	127	187
Liczba ludności Miasta Nowego Sącza	83,9 tys.	84,0 tys.	84,0 tys.	83,9 tys.	83,8 tys.	83,6 tys.	83,6 tys.	83,6 tys.	78 846 tys.

Źródło: Opracowanie własne - dane Zespołu Interdyscyplinarnego

W 2023 roku można zaobserwować znaczny wzrost wszczętych procedur „Niebieskie Karty”. Można jednak przypuszczać, że bezpośrednim czynnikiem mającym wpływ na wzrost procedur „NK” była zmiana ustawy w 2023 roku, która rozszerzyła krąg osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową. Szczególna ochrona i wsparcie dedykowane jest małoletnim, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będącym świadkami przemocy, którzy zgodnie ze zmianami ustawowymi są uznawani obecnie jako osoby doznające przemocy domowej.

5.2.2 Analiza zjawiska przemocy w rodzinie na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu na terenie Miasta Nowego Sącza

Dane z Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu na temat podejmowanych w ubiegłych latach interwencji, w tym interwencji domowych, podjęcia procedury „Niebieskie Karty” oraz wszczętych postępowań obrazują poniższe tabele.

Tabela Dane na temat interwencji domowych, w tym interwencji dotyczących przemocy

Wyszczególnienie	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Interwencje domowe,	978	643	206
w tym dotyczące przemocy w rodzinie (NK)	219	147	201

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu

W stosunku do 2021 roku w kolejnych latach zaobserwowano spadek podejmowanych interwencji domowych, dotyczących występowania przemocy domowej i tak w 2022 roku odnotowano o 335 interwencji mniej, a w kolejnym 2023 roku o 772 interwencje domowe. Również w stosunku do 2022 roku, w 2023 roku odnotowano mniej o 437 interwencji domowych związanych z występowaniem przemocy domowej.

Tabela Liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy w rodzinie – procedura „Niebieska Karta”

Art. 207 KK	Wszczęte	Stwierdzone	Zakończone
Rok 2021	82	40	81
Rok 2022	62	33	62
Rok 2023	95	40	91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu

Tabela Liczba osób (mieszkańców Miasta Nowego Sącza) przewiezionych do wytrzeźwienia do pomieszczeń dla osób zatrzymanych KMP w Nowym Sączu - dotyczy interwencji związanych z przemocą domową.

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
OGÓŁEM	392	317	570
Wdrożona NK- osoby stosujące przemoc domową pod wpływem alkoholu (w tym doprowadzonych do wytrzeźwienia)	75 (13)	51 (15)	46 (13)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu

W porównaniu do roku 2021 liczba osób przewiezionych do wytrzeźwienia do policyjnych pomieszczeń dla zatrzymanych w 2023 roku wzrosła o 178 osób.

5.2.3 Analiza zjawiska przemocy w rodzinie na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu - Dział Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Od stycznia 2021 roku, realizując zadania Gminne i Powiatowe, skierowane do osób doświadczających przemocy domowej (poradnictwo psychologiczne, prawne oraz pomoc w formie schronienia w trybie całodobowym, grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej), realizowane jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu - Dział Ośrodek Interwencji Kryzysowej realizuje zadania Gminne i Powiatowe z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej świadcząc między innymi: pomoc w sytuacji kryzysowej; konsultacje psychologiczne, prawne i pedagogiczne; wsparcie indywidualne lub grupowe; grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej oraz program korekcyjno-edukacyjny i psychologiczno-terapeutyczny. Ośrodek Interwencji Kryzysowej zapewnia również 10 miejsc w Hostelu dla osób doświadczających przemocy domowej oraz dzieci świadków przemocy domowej. Udzielona pomoc obrazują poniższe tabele:

Tabela Liczba osób korzystających z pomocy w MOPS - OIK

Rok	Os. dorosłe doświadczające przemoc domowej	Dzieci
2021	95	19
2022	84	17
2023	74	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS - OIK

Tabela Liczba osób doświadczających przemocy domowej - korzystających ze schronienia w Hostelu, pomocy psychologa i prawnika

Rok	PSYCHOLOG	PRAWNIK	SCHRONIENIE
2021	117	5	34
2022	94	9	14
2023	94	6	57

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS - OIK

5.2.4 Analiza zjawiska przemocy w rodzinie na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu - Izba Wytrzeźwień

Tabela Liczba nietrzeźwych osób przebywających w Izbie Wytrzeźwień

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Nietrzeźwych	618	688	-

nietrzeźwych bezdomnych	Brak danych	Brak danych	-
osób dowiezionych z powodu awantur domowych	110	137	-
OGÓŁEM	728	825	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS - IZBA WYTRZEŻWIENÍ

W porównaniu do roku 2021, w 2022 roku liczba osób nietrzeźwych dowiezionych do wytrzeźwienia na Izbę Wytrzeźwień wzrosła o 70 osób, natomiast liczba osób dowiezionych w stanie nietrzeźwym z powodu awantury domowej w 2022 roku była o 27 osób większa niż w roku 2021. Ogólna liczba osób dowiezionych na Izbę Wytrzeźwień w 2022 roku była wyższa o 289 osób w porównaniu do 2021 roku. Z przedstawionych danych wynika, że na przełomie dwóch lat zwiększyła się liczba osób, które w stanie nietrzeźwym zostały dowiezione do wytrzeźwienia na Izbę Wytrzeźwień. Obecnie na terenie Miasta Nowego Sącza nie funkcjonuje Izba Wytrzeźwień od 2023 roku.

5.2.5 Analiza uzależnienia od alkoholu na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sprawach osób dotkniętych problemem alkoholowym Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Sączu podejmowała działania mające na celu pełne rozeznanie ich sytuacji w aspekcie problemu alkoholowego. Informacje z tym związane uzyskiwano przede wszystkim od pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu oraz od funkcjonariuszy Policji. Zasięgano także informacji z MOPS - Dział Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W uzasadnionych przypadkach KRPA przeprowadziła rozmowy z członkami rodzin osób zgłoszonych z problemem alkoholowym. Ponadto, KRPA podejmowała współpracę z kuratorami sądowym, prosząc o wydanie opinii na temat funkcjonowania osoby nadzorowanej przez kuratora i jednocześnie zgłoszonej do Komisji. W latach 2021-2023 liczba zgłoszeń do KRPA utrzymuje się nieznacznie w tendencji malejącej w porównaniu do roku 2021.

Tabela Ilość zgłoszeń, jakie wpłynęły z różnych źródeł do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021 - 2023

ŹRÓDŁO ZGŁOSZENIA	Liczba zgłoszeń w 2021 r.	Liczba zgłoszeń w 2022 r.	Liczba zgłoszeń w 2023 r.
MOPS	46	32	37
DPS	-	-	-
Prokuratura Rejonowa	4	1	2
Kuratorzy Sądowi	1	2	4
Policja	20	19	19
Indywidualne	34	33	28
Inne Komisje	3	0	1
RAZEM	110	89	91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KRPA w Nowym Sączu

Z osobami zgłoszonymi prowadzi się prace nad motywacją do podjęcia kontaktu z placówką leczniczą – najczęściej z Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Nowym Sączu. Po interwencji Komisji i rozmowie motywującej podjęto i kontynuowano terapię odwykową w 2021 r. - 14 osób, w 2022 r. - 14 osób, a w 2023 r. - 12 osób - bez konieczności kierowania spraw do Sądu Rejonowego.

W sytuacji, gdy osoba zgłoszona nie godzi się na zaproponowany kontakt z placówką leczniczą - przypadek kierowany jest do rozpoznania przez biegłych (lekarz i psycholog) w dziedzinie uzależnienia od alkoholu. Ich opinia decyduje, czy sprawa danej osoby zostanie skierowana do postępowania sądowego, czy też nie. W 2021 r. 96 osób, w 2022 r. 71, a w 2023 r. 83 osoby w stosunku do ogólnej liczby zgłoszonych, nieskłonnych do samodzielnego zgłoszenia się do Ośrodka Terapii Odwykowej, skierowano na badanie do lekarza i psychologa, biegłych w celu rozpoznania uzależnienia od alkoholu.

Po wydaniu opinii przez biegłych o uzależnieniu osoby badanej i wskazaniu odpowiedniej formy terapii, w 2021 r. 88 wniosków, w 2022 r. 60 wniosków, a w 2023 r. 54 wnioski ogólnej liczby zgłoszonych skierowano do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Nowym Sączu - w celu zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Tabela Osoby z problemem alkoholowym zobowiązane do podjęcia terapii odwykowej przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021 - 2023

Lata	Liczba osób dobrowolnie podejmujących terapię odwykową	Liczba osób skierowanych do badania przez lekarza i psychologa biegłych	Liczba osób skierowanych do sądu
2021	14	96	88
2022	14	71	60
2023	12	83	54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KRPA w Nowym Sączu

W zależności od źródła zgłoszenia w sprawie jednej osoby Komisja występowała w ramach współpracy zarówno do MOPS, jak i do KMP o przeprowadzenie wywiadów środowiskowych.

Tabela Przeprowadzone wywiady środowiskowe dla celów Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021 - 2023

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu	90	74	72
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	64	61	54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KRPA w Nowym Sączu

5.2.6 Ocena sytuacji związanej ze zjawiskiem przemocy

Zjawisko przemocy domowej obok problematyki uzależnień wymaga podjęcia szczególnych działań profilaktycznych. Działania te muszą być skierowane do ogółu populacji, ale przede wszystkim do osób bezpośrednio dotkniętych problemem przemocy domowej oraz osób świadków przemocy domowej, którymi bardzo często są małoletnie dzieci. Nie należy również zapominać o osobach stosujących przemoc domową i umożliwić tym osobom również możliwość specjalistycznych konsultacji np. psychologa oraz udziału w działaniach psycho-edukacyjnych i korekcyjno-edukacyjnych. Podobnie jak w latach ubiegłych działalność profilaktyczna, a także diagnostyczna i interwencyjna realizowana była między innymi w MOPS, MOPS - Dział Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Komendę Miejską Policji oraz Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Celem zwiększenia dostępności pomocy dla osób w kryzysie lub doświadczających przemocy domowej, mieszkańcy Miasta Nowego Sącza, mogą skorzystać z pomocy specjalistycznej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej - Dział MOPS, który realizując zadania Gminne i Powiatowe w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, świadczy nieodpłatnie całodobowo specjalistyczne poradnictwo psychologiczne lub prawne oraz umożliwia udział w Grupie Wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej i uzyskania całodobowej pomocy w formie schronienia w Hostel dla osób doświadczających przemocy domowej. Obecnie ustawodawca w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” daje możliwość Zespołom Interdyscyplinarnym, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, kierowania osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub w programie psychologiczno-terapeutycznym, którego realizatorem również jest OIK-MOPS.

Środowisko rodzinne, w którym zaistniała przemoc, dąży głównie do ukrycia problemu. To poczucie wstydu i bezradności uniemożliwia członkom rodziny właściwy osąd sytuacji. Obawa przed stygmatyzacją i opinią środowiska sąsiedzkiego mobilizuje osoby doświadczające przemocy domowej do starannego ukrywania problemu przemocy. Dlatego osoby doświadczające przemocy jak i będące świadkami przemocy należy otoczyć szczególną opieką i wsparciem, aby w atmosferze bezpieczeństwa potrafiły odzyskać równowagę psychiczną i dążyły do zmiany swojej sytuacji życiowej. Działania korygujące postawę zachowania również należy podejmować wobec sprawców przemocy. Celem zabiegów terapeutycznych jest w tym przypadku uświadomienie

negatywnych konsekwencji dotychczasowego postępowania w tym również konsekwencji prawnych za stosowanie przemocy domowej i dla dobra funkcjonowania rodziny nakłonienie sprawcy przemocy do zmiany zachowania. Pomimo podejmowanych interwencji, niewiele osób stosujących przemoc domową dobrowolnie zgłasza się do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej. Z analizy przedstawionych danych należy przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą domową jest znacznie wyższa, niż wskazują na to statystyki. Osoby doznające przemocy domowej często przez wiele lat ukrywają swój problem, dlatego trudno jest określić dokładną skalę zjawiska przemocy domowej. Obecnie podejmowane na terenie Miasta Nowego Sącza zaplecze instytucjonalne, oferowane formy pomocy, dostęp do specjalistów oraz realizowane działania w obszarze przeciwdziałaniu przemocy domowej są wystarczające, aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej, zarówno w zakresie rozpoznawania, zapobiegania, jak i efektywnego radzenia sobie z nią i jej skutkami. Aby utrzymać skuteczność działań, należy w sposób ustawiczny upowszechniać materiały edukacyjne, informatory dot. możliwych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej, możliwych działań wobec osób stosujących przemoc, plakaty, ulotki, których forma kolportowania powinna odbywać się w taki sposób, aby docierały do mieszkańców Miasta Nowego Sącza w systemie cyklicznych kampanii celem wyczulania i uzupełniania wiedzy w obszarze przemocy domowej Mieszkańców Miasta Nowego Sącza. Przemoc domowa dotyczy nie tylko tych, którzy bezpośrednio jej doznają. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby psychologicznej, jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. Przeżywają też wiele negatywnych uczuć: lęk, wstyd, poczucie winy. To sprawia, że często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Niektóre z nich próbują radzić sobie z negatywnymi uczuciami sięgając po środki uzależniające, opuszczają się w nauce, młodsze dzieci zaczynają sprawiać problemy wychowawcze lub przyjmują postawę wycofania, starsze uciekają z domu, samookaleczają się. Część dzieci, zwłaszcza chłopców, identyfikuje się ze sprawcą i zaczyna się zachowywać agresywnie wobec innych ludzi – zarówno rówieśników jak i dorosłych. Należy zwracać szczególną uwagę, aby nie dochodziło do marginalizowania udzielanej pomocy w stosunku do świadków przemocy domowej jakimi są dzieci, aby jak najskuteczniej zminimalizować traumę związaną z występowaniem przemocy domowej. Podczas budowania planu pomocy dla osoby doznającej przemocy domowej, należy zwrócić uwagę na objęcie pomocą specjalistyczną również dzieci, które w myśl obecnie obowiązującej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, będąc świadkami przemocy domowej stają się również osobami doznającymi przemocy domowej. Dorośli, którzy jako dzieci doświadczyli przemocy domowej, często mają trudności z funkcjonowaniem w roli rodzica, a to sprawia, że również ich dzieci mogą mieć problemy. Tak więc krąg osób pośrednio dotkniętych przemocą rozszerza się też na następne pokolenia. Nawet, jeśli dziecko nie dozna żadnego obrażenia fizycznego, a jest świadkiem przemocy domowej, ma to ogromny wpływ na jego słabą psychikę. W zależności od tego, w jakim wieku i przez jak długi okres dziecko było świadkiem przemocy, wywiera to znaczny wpływ na sferę emocjonalną, behawioralną, i poznawczą.

5.3 Lokalna lista zasobów instytucjonalnych - podmioty przewidziane do realizacji Programu

5.3.1 Zasoby instytucjonalne

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, obszary ich działania przedstawiono w poniższej tabeli:

ZASOBY INSTYTUCJONALNE	OBSZAR DZIAŁANIA
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	- diagnoza rodziny i opracowanie indywidualnego planu pomocy osobie doznającej przemocy domowej uwzględniając: bezpieczeństwo, potrzeby, cele, metody i czas pomocy, - wszczynanie procedur „Niebieskie Karty”, - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, - udział w pracach grup diagnostyczno-pomocowych, - udzielania wsparcia finansowego i rzeczowego, - prowadzenie lokalnych kampanii związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień, - monitoring rodzin objętych procedurą NK.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Ośrodek Interwencji Kryzysowej	- interwencja kryzysowa i pomoc osobom doznającym przemocy domowej, - poradnictwo prawne,

	- poradnictwo psychologiczne: indywidualne i grupowe, - wsparcie duchowe, - pomoc socjalna, - prowadzenie grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, - prowadzenie diagnozy sytuacji dzieci i udzielanie im wsparcia psychologicznego, pomocy socjoterapeutycznej, - opracowanie diagnozy rodziny i indywidualnego planu pomocy osobie doznającej przemocy domowej uwzględniając: bezpieczeństwo, potrzeby, cele, metody i czas pomocy w obszarze udzielanego wsparcia psychologicznego, - interwencja kryzysowa i pomoc osobom doznającym przemocy domowej, - poradnictwo prawne, - poradnictwo psychologiczne: indywidualne i grupowe, - prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy, - realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, - zapewnienie schronienia dla kobiet i dzieci - osób doznających przemocy domowej i świadków przemocy domowej, - realizacja programów profilaktycznych o tematyce przemocy domowej.
Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu	- interwencje domowe, - wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, - udział w pracach grup diagnostyczno-pomocowych, - udzielanie informacji o możliwości uzyskania wsparcia, - zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej, - monitoring rodzin objętych procedurą NK, - wprowadzanie środków zapobiegawczych w myśl art.15a i 15aa celem odizolowania osoby stosującej przemoc od osób doznających przemocy domowej.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urzędu Miasta Nowego Sącza	- wszczęcie procedury „Niebieska Karta”, - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, - udział w pracach grup diagnostyczno-pomocowych, - zobowiązanie osób z problemem alkoholowym do podjęcia terapii odwykowej.
Zespół Interdyscyplinarny przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Sączu	- opracowanie projektu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, - wskazywanie priorytetów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, - współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi oraz innymi podmiotami przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej, - inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom, - inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, - składanie na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia przez osobę stosującą przemoc domową w myśl art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks Wykroczeń, - powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych w celu

	rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy domowej i realizacji procedury „Niebieskie Karty”, - kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych, - tworzenie kompleksowego, interdyscyplinarnego, spójnego systemowego modelu pracy, zwiększenia skuteczności w obszarze działania na rzecz wieloaspektowego udzielania pomocy osobom, rodzinom doznającym przemocy domowej, - monitorowanie prac grup diagnostyczno-pomocowych, - diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym.
Służba zdrowia – lekarze rodzinni, pielęgniarki szkolne i środowiskowe, szpital	- wczesna diagnoza, - wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, - wystawianie na prośbę osoby pokrzywdzonej, zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach i podjętym leczeniu, - informowanie ofiar o warunkach i miejscach przeprowadzenia obdukcji, - realizacja zadań związanych z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
System oświaty - żłobki, przedszkola, szkoły	- wczesna diagnoza, - wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, - realizowanie programów w zakresie profilaktyki i prewencji przemocy, - podejmowanie działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
Media lokalne	- udział w lokalnych kampaniach edukacyjnych, - udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień, - prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnej.

5.3.2 Zasoby ludzkie

W zakresie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasto Nowy Sącz dysponuje kadrą zawodowo zajmującą się problemem przemocy w rodzinie, do których należą m.in.:

- terapeuci i instruktorzy terapii uzależnień,
- psycholodzy i pedagodzy prowadzących zajęcia o charakterze profilaktycznym, socjoterapeutycznym i opiekuńczo - wychowawczym,
- interwenci kryzysowi,
- funkcjonariusze policji,
- kuratorzy sądowi zawodowi i społeczni,
- pracownicy socjalni,
- asystenci rodziny,
- lekarze pierwszego kontaktu,
- pielęgniarki środowiskowe i szkolne,
- członkowie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

6 PREZENTACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Na podstawie przedstawionej diagnozy zasobów i problemów, w tym dogłębnej analizy zjawiska przemocy domowej, tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy.

Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 dla Miasta Nowego Sącza, którego celem jest efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zmniejszanie jej negatywnych następstw w życiu społecznym, środowisku domowym i rodzinnym. Program zawiera zasady działania, cele strategiczne i cele szczegółowe, wymienia realizatorów i adresatów Programu, instytucje i organizacje współpracujące.

Cele, działania i zadania Programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Miasta Nowego Sącza, w zakresie przeciwdziałania występowania zjawiska przemocy domowej. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

6.1 Zasady działania Programu

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz w celu podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie Program oparty został na zasadach:

- Wzajemnej współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy domowej i jej negatywnych następstw.
- Jawność działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej z poszanowaniem godności osoby.
- Szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

Skuteczne zapobieganie przemocy domowej wyznaczają cztery podstawowe nurty działań, kierowane do różnych grup odbiorców:

- **Działania uprzedzające:** diagnoza, informacja, edukacja kierowana do ogółu mieszkańców gminy, w tym także do osób zajmujących się zawodowo pomaganiem osobom potrzebującym.
- **Działania interwencyjne:** opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do osób doznających przemocy domowej oraz pouczające, izolujące kierowane do osób stosujących przemoc domową.
- **Działania wspierające:** psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i prawne dla osób doznających przemocy.
- **Działania korekcyjne-edukacyjne:** kierowane do osób stosujących przemoc domową.
- **Działania psychologiczno-terapeutyczne:** kierowane do osób stosujących przemoc domową.

6.2 Adresaci Programu:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 - 2030 zakłada realizację celów i działań skierowanych do:

- osób doznających przemocy domowej (w tym: dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych),
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy,
- przedstawicieli instytucji działających w obszarze wspierania rodzin z problemem przemocy domowej,
- lokalnej społeczności.

Realizatorzy Programu:

- Urząd Miasta Nowego Sącza,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu,

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Sąd Rejonowy w Nowym Sączu,
- Prokuratura Rejonowa w Nowym Sączu,
- Placówki Ochrony Zdrowia,
- Placówki Oświatowe,
- Organizacje Pozarządowe.

Cele, zadania, podmioty realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej oraz ramy czasowe Programu

Działania podejmowane przez podmioty zaangażowane w realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 - 2030 mają kluczowe znaczenie w walce ze zjawiskiem przemocy domowej. Interdyscyplinarna współpraca oraz zaangażowanie wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za realizację Programu powoduje zwiększoną odpowiedzialność i gwarantuje skuteczność podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zmiana świadomości społecznej, a w dalszej kolejności brak przyzwolenia na przemoc domową to kolejny efekt podejmowanych wysiłków przez specjalistów powołanych do pracy związanej z profilaktyką i edukacją na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Gminny Program nie określa jednego celu strategicznego, zawiera natomiast sześć celów głównych, które rozpisano na zadania, realizujące go podmioty oraz wskaźniki, które stanowią spójną całość z Ustawą o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku.

Cele Główne Programu i okres realizowania:

- 1) Podniesienie świadomości społecznej w zakresie problematyki przemocy domowej.
- 2) Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej i zwiększenie dostępności pomocy.
- 3) Podniesienie kompetencji instytucji i służb zajmujących się problematyką przemocy.
- 4) Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród dzieci i młodzieży.
- 5) Zintensyfikowanie działań prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Grupy Diagnostyczno-Pomocowe realizujące procedurę „Niebieskie Karty”.
- 6) Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Cele Główne Programu realizują instytucje oraz organizacje, których zadaniem jest przeciwdziałanie przemocy domowej, z założeniem obniżenia skali zjawiska przemocy domowej oraz skutków jej stosowania.

Program zakłada monitorowanie i jego ewaluację na podstawie analizy danych pochodzących od instytucji realizujących zawarte w nim zadania. Jako narzędzie monitorujące wykorzystano tzw. **Kartę Kontrolną** opracowaną przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Sączu.

6.2.1 Cele Główne Programu oraz określenie realizatorów zadania i wskaźników

Cel Główny 1 - Podniesienie świadomości społecznej w zakresie problematyki przemocy domowej - okres realizowania 2025 - 2030 r.

CEL GŁÓWNY 1	Podniesienie świadomości społecznej w zakresie problematyki przemocy domowej
OPIS CELU	Edukacja różnych grup społecznych mająca na celu wzrost świadomości w zakresie problematyki przemocy domowej

ZADANIA	1. Stworzenie bazy danych: osób, miejsc oraz instytucji udzielających pomocy oraz przekazanie zebranych informacji społeczności lokalnej. 2. Udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz organizacja lokalnych akcji, szkoleń i kampanii edukacyjnych. 3. Edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, plakaty, pogadanki, informacje w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych i inne. 4. Edukacja w zakresie skutecznych sposobów rozwiązywania konfliktów. 5. Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych. 6. Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych. 7. Ewaluacja realizowanych programów profilaktycznych - analiza efektów prowadzonych działań. 8. Budowanie relacji zaufania między nauczycielami i uczniami poprzez realizowanie programów i projektów wychowawczo-integracyjnych.
WSKAŹNIKI	Liczba informatorów, ulotek, pogadek, spotkań profilaktycznych, informacji w mediach. Liczba podmiotów prowadzących programy profilaktyczne i edukacyjne. Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Liczba uczestników zrealizowanych programów.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Miasta, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, KRPA, MOPS-OIK, media lokalne, MOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia.

Cel Główny 2 - Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej i zwiększenie dostępności pomocy - okres realizowania 2025 - 2030 r.

CEL GŁÓWNY 2	Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej i zwiększenie dostępności pomocy
OPIS CELU	Zapewnienie należytej opieki rodzinom, w których występuje przemoc
ZADANIA	1. Wypracowanie jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy domowej. 2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej. 3. Zapewnienie pomocy finansowej, rzeczowej, usługowej oraz innej umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie osób i rodzin. 4. Zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia. 5. Zapewnienie dostępu do bezpłatnego badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy wobec najbliższych w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie. 6. Ochrona osób doznających przemocy domowej w toku postępowania karnego - przesłuchiwanie dzieci w tzw. „Niebieskich Pokojach”. 7. Realizacja lokalnej procedury zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom zgodnie z art. 12a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej. 8. Popularyzacja już istniejących grup pomocowych, terapeutycznych dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży doznającej przemocy domowej, ukazanie skuteczności działania tych grup.

	9. Upowszechnianie informacji w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Nowego Sącza dla osób opuszczających między innymi ośrodki wsparcia, dla osób doznających przemocy domowej (wobec których stosowana jest przemoc domowa, na podstawie potwierdzenia tego faktu przez pracownika MOPS lub orzeczenia sądowego w tej sprawie) - wnioskodawcom przyznawane są dodatkowe punkty w trakcie corocznej weryfikacji wszystkich wniosków o najem lokalu z zasobu gminy. 10. Wypracowanie skutecznych procedur umożliwiających mediacje rodzinne, zwiększenie ich dostępności. 11. Upowszechnianie metod pracy socjalnej głównie poprzez empowerment - podejście skoncentrowane na upodmiotowieniu klienta w pracy socjalnej, w wyniku czego odzyskuje on poczucie wpływu na własne życie oraz umożliwia podjęcie działań na rzecz poprawy własnej sytuacji. 12. Udostępnienie mieszkańcom informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej.
WSKAŹNIKI	Liczba udzielonych porad. Liczba osób objętych poradnictwem. Liczba osób objętych terapią indywidualną i grupową. Liczba utworzonych grup wsparcia. Liczba osób w nich uczestniczących. Liczba rodzin doświadczających przemocy domowej objętych pracą socjalną. Liczba rozpowszechnionych informatorów. Liczba interwencji w związku z realizacją zapisu art. 12a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Miasta, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, KRPA, MOPS-OIK, MOPS, Sąd, Prokuratura, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

Cel Główny 3 - Podniesienie kompetencji instytucji i służb zajmujących się problematyką przemocy okres realizowania 2025 = 2030 r.

CEL GŁÓWNY 3	Podniesienie kompetencji instytucji i służb zajmujących się problematyką przemocy
OPIS CELU	Podnoszenie i doskonalenie umiejętności przedstawicieli służb, instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej
ZADANIA	1. Przeprowadzanie działań, tj. szkoleń, seminariów, konferencji, wizyt studyjnych, superwizji dla profesjonalistów zajmujących się działaniami profilaktycznymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. 2. Gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. 3. Wdrażanie skutecznych metod wsparcia dla pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i osobami stosującymi przemoc. 4. Ułatwienie procedur związanych z wymianą informacji pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
WSKAŹNIKI	Liczba szkoleń. Liczba konferencji. Liczba seminariów. Liczba superwizji, grup wsparcia. Liczba osób uczestnicząca w superwizji, grupach wsparcia.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Miasta, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, KRPA, MOPS - OIK, MOPS, Sąd, Prokuratura, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, placówki terapii uzależnień.

Cel Główny 4 - Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród dzieci i młodzieży - okres realizowania 2025 - 2030 r.

CEL GŁÓWNY 4	Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród dzieci i młodzieży
OPIS CELU	Budowanie właściwych postaw oraz poszerzenie wiedzy dzieci i młodzieży względem problemu przemocy
ZADANIA	1. Edukacja uczniów na temat typów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy domowej i w szkole. 2. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją własną oraz rówieśników. 3. Poradnictwo indywidualne i grupowe w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem. 4. Promowanie pozytywnych postaw wzmacniających rolę rodziny poprzez działania edukacyjne. 5. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla rodziców mających trudności z wychowywaniem dzieci. 6. Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego (działalność świetlic, klubów itp.). 7. Zorganizowanie szkoleń dla kadry pedagogicznej dotyczących przemocy domowej oraz agresywnych zachowań wśród uczniów.
WSKAŹNIKI	Liczba warsztatów, prelekcji, spotkań. Liczba działań edukacyjnych. Liczba rodziców korzystających z poradnictwa i terapii. Liczba świetlic środowiskowych, klubów. Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w ofercie zagospodarowania czasu wolnego. Liczba szkoleń dla kadry pedagogicznej.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Miasta, jednostki samorządu gminnego, placówki oświatowe, MOPS - OIK, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia.

Cel Główny 5 - Zintensyfikowanie działań prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Grupy Diagnostyczno-Pomocowe realizujące procedurę „Niebieskie Karty” - okres realizowania 2025 - 2030 r.

CEL GŁÓWNY 5	Zintensyfikowanie działań prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Grupy Diagnostyczno-Pomocowe realizujące procedurę „Niebieskie Karty”
OPIS CELU	Rozwijanie i doskonalenie interdyscyplinarnej formuły pracy
ZADANIA	1. Realizacja lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy poprzez współpracę różnych instytucji i osób - pedagogów, pracowników socjalnych, policji, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia. 2. Współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi oraz innymi podmiotami przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej. 3. Inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom. 4. Inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową. 5. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej poprzez zbieranie danych dotyczących rozmiarów problemu przemocy domowej. 6. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”, zgodnie z obowiązującym trybem i sposobem.

	7. Powoływanie i odwoływanie członków Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie ze szczegółowymi warunkami jego funkcjonowania. 8. Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty” oraz sytuacji rodzin po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”. 9. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w Programach Korekcyjno-Terapeutycznych i Psychologiczno-Terapeutycznych. 10. Opracowanie projektu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. 11. Powoływanie Grup Diagnostyczno-Pomocowych w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”. 12. Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”. 13. Składanie na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia przez osobę stosującą przemoc domową w myśl art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks Wykroczeń.
WSKAŹNIKI	Liczba utworzonych grup tematycznych. Liczba odbytych spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Liczba odbytych spotkań grup roboczych. Liczba odbytych spotkań grup diagnostyczno-pomocowych. Liczba założonych i zakończonych Niebieskich Kart. Liczba rodzin objętych monitoringiem. Liczba skierowanych osób stosujących przemoc domową do odbycia programów Korekcyjno-Edukacyjnych. Liczba skierowanych osób stosujących przemoc do odbycia programu psychologiczno-terapeutycznych.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Miasta, jednostki samorządu gminnego, KRPA, KMP, placówki oświatowe, MOPS - OIK, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny.

Cel Główny 6 - Poprawa jakości działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową - okres realizowania 2025 - 2030 r.

CEL GŁÓWNY 6	Poprawa jakości działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową
OPIS CELU	Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc
ZADANIA	1. Odseparowanie osób stosujących przemoc domową od osób doznających przemocy, z naciskiem na opuszczenie przez nich wspólnie zajmowanego miejsca zamieszkania z osobą doznającą przemocy domowej (zastosowanie środków zapobiegawczych) lub poprzez zapewnienie miejsca schronienia osobie doznającej przemocy domowej. 2. Rozpowszechnienie informacji na temat programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz podmiotów, które je realizują. 3. Motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. 4. Kierowanie osób stosujących przemoc domową do odbycia programów korekcyjno-edukacyjnych, a kolejno, psychologiczno-terapeutycznych. 4. Kierowanie na terapie odwykowe do placówek leczenia odwykowego i KRPA.
WSKAŹNIKI	Liczba osób umieszczonych w hostelu z związku z wystąpieniem przemocy domowej. Liczba interwencji w rodzinie z powodu przemocy domowej. Liczba osób stosujących przemoc zgłoszonych do KRPA.

	Liczba wniosków skierowanych do Sądu i Prokuratury. Liczba postępowań sądowych zakończonych wyrokiem z art. 207 KK. Liczba osób, które wzięły udział w programie korekcyjno-edukacyjnym. Liczba osób, które wzięły udział w terapii psychologiczno-terapeutycznej.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Miasta, jednostki samorządu gminnego, KRPA, KMP, Sąd i Prokuratura, placówki oświatowe, MOPS-OIK, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny.

7 ZAŁOŻENIA PROGRAMU

- Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Nowego Sącza wobec zjawiska przemocy domowej, promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy.
- Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy domowej.
- Stworzenie spójnego i sprawnie działającego gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

8 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 finansowane będą z budżetu Miasta Nowego Sącza oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

9 PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
- Spadek liczby przypadków przemocy domowej.
- Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
- Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętych przemocą domową.
- Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym osobom doznającym przemocy domowej.
- Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy domowej.
- Zbudowanie jednolitego gminnego systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom doznającym przemocy domowej.
- Spadek liczby rodzin, w których interwencje są podejmowane wielokrotnie.

10 MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Istotą efektywności funkcjonowania Programu jest realizacja działań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb społeczności lokalnej. Pozwoli na to systematyczne prowadzenie jego monitoringu i ewaluacji; sprawdzenie, czy zostały zrealizowane zakładane cele szczegółowe oraz jaki jest wynik realizowanych działań. Ewaluacja powinna dostarczyć odpowiedzi, jaka jest trafność, skuteczność i użyteczność Programu, ma również na celu uzyskanie informacji, czy osiągnięto przewidywane efekty realizacji Programu.

Podstawowe cele ewaluacji Programu to:

- udoskonalenie podejmowanych działań,
- informacja o efektach wdrażania Programu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z jego realizacją,
- pogłębienie odpowiedzialności za wdrażanie Programu wśród wszystkich zainteresowanych jego funkcjonowaniem i efektami.

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach Programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na przewidywane efekty jego realizacji.

Monitoring i ewaluacja odbywać się będą według kryterium odpowiedniości realizowanych działań, w stosunku do ewoluujących potrzeb mieszkańców miasta. Informacje uzyskane w ramach procesu monitoringu i ewaluacji odpowiedzą, czy i w jakim obszarze Program wymaga aktualizacji, przeformułowania lub zmiany postawionych celów szczegółowych. Jako narzędzie monitorujące wykorzystano tzw. **Kartę Kontrolną** opracowaną przez Zespół Interdyscyplinarny w Nowym Sączu - wzór Karty Kontrolnej stanowi załącznik do Programu.

Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco, równolegle trwać będzie proces jego monitorowania. Każdego roku do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy, Zespół Interdyscyplinarny wraz z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej sporządzać będzie raport w formie sprawozdania, zawierający dane zgromadzone w procesie ewaluacji i monitoringu oraz wnioski w sprawie zmiany zaplanowanych działań, sposobu ich realizacji, jednostki odpowiedzialnej za realizację, a także uwagi dotyczące funkcjonalności Programu. Przedmiotowe sprawozdanie będzie przekazane do wiadomości Prezydenta Miasta Nowego Sącza oraz do Biura Rady Miasta Nowego Sącza do wiadomości Radnych Miasta Nowego Sącza.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej Oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej został utworzony przez Zespół Interdyscyplinarny przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Sączu.

Opracowała:

Agnieszka Dudczyk - Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Sączu.

WZÓR KARTY KONTROLNEJ – ZAŁĄCZNIK NR 1

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2025 – 2030”

(Sprawozdanie dotyczy działań podjętych wr.)

Jednostka.....

CEL 1	Podniesienie świadomości społecznej w zakresie problematyki przemocy domowej
ZADANIA	1. Stworzenie bazy danych: osób, miejsc oraz instytucji udzielających pomocy oraz przekazanie zebranych informacji społeczności lokalnej. 2. Udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz organizacja lokalnych akcji, szkoleń i kampanii edukacyjnych. 3. Edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, plakaty, pogadanki, informacje w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych i inne. 4. Edukacja w zakresie skutecznych sposobów rozwiązywania konfliktów. 5. Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych. 6. Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych. 7. Ewaluacja realizowanych programów profilaktycznych - analiza efektów prowadzonych działań. 8. Budowanie relacji zaufania między nauczycielami i uczniami poprzez realizowanie programów i projektów wychowawczo-integracyjnych. Krótki opis powyższych działań (podać: nazwy kampanii, programów, projektów)
Wskaźniki (dot. przemocy w rodzinie)	<i>Proszę podać:</i> Czy na stronie internetowej były wr. zamieszczane informacje o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie: TAK/NIE Liczba artykułów prasowych, publikacji - Liczba materiałów informacyjnych (plakatów, ulotek) kolportowanych wr. -..... . Liczba pogadanek, spotkań edukacyjno-profilaktycznych organizowanych wr. -..... . Liczba uczestników spotkań edukacyjno-profilaktycznych -..... . Liczba informatorów spotkań profilaktycznych -..... . Liczba informacji w mediach -..... .

	Liczba podmiotów prowadzących programy profilaktyczne i edukacyjne-..... Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci -..... młodzieży -..... i dorosłych- Liczba uczestników zrealizowanych programów -..... PODMIOTY UCZESTNICZĄCE: <i>Urząd Miasta, Zespół interdyscyplinarny, Policja, KRPA, MOPS-OIK, media lokalne, MOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia.</i>
CEL 2	Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy
ZADANIA	1. Wypracowanie jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy domowej. 2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej. 3. Zapewnienie pomocy finansowej, rzeczowej, usługowej oraz innej umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie osób i rodzin. 4. Zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia. 5. Zapewnienie dostępu do bezpłatnego badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała, związanych z użyciem przemocy wobec najbliższych w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie. 6. Ochrona osób doznających przemocy domowej w toku postępowania karnego - przesłuchiwanie dzieci w tzw. „Niebieskich Pokojach”. 7. Realizacja lokalnej procedury zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom zgodnie z art. 12a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej. 8. Popularyzacja już istniejących grup pomocowych, terapeutycznych dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży doznającej przemocy domowej, ukazanie skuteczności działania tych grup. 9. Upowszechnianie informacji w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Nowego Sącza dla osób opuszczających między innymi ośrodki wsparcia, dla osób doznających przemocy domowej (wobec których stosowana jest przemoc domowa, na podstawie potwierdzenia tego faktu przez pracownika MOPS lub orzeczenia sądowego w tej sprawie) - wnioskodawcom przyznawane są dodatkowe punkty w trakcie corocznej weryfikacji wszystkich wniosków o najem lokalu z zasobu gminy. 10. Wypracowanie skutecznych procedur umożliwiających mediacje rodzinne, zwiększenie ich dostępności. 11. Upowszechnianie metod pracy socjalnej głównie poprzez empowerment - podejście skoncentrowane na upodmiotowieniu klienta w pracy socjalnej, w wyniku czego, odzyskuje on poczucie wpływu na własne życie oraz umożliwia podjęcie działań na rzecz poprawy własnej sytuacji. 12. Udostępnienie mieszkańcom informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej. Krótki opis powyższych działań: Proszę podać: Liczba podjętych interwencji domowych - Liczba założonych procedur „Niebieskiej Karty” - Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w kierunku art. 207 KK: - wszczęto..... - stwierdzono..... - zakończone..... - zakończono odebraniem dziecka..... Liczba założonych NK dla niepełnoletnich..... Wskaźniki (dot. przemocy w rodzinie) Liczba udzielonych porad -..... Liczba osób objętych poradnictwem -..... Liczba osób objętych terapią indywidualną i grupową-..... Liczba utworzonych grup wsparcia -..... Liczba osób w nich uczestniczących -..... Liczba rodzin doświadczających przemocy domowej objętych pracą socjalną -..... Liczba rozpowszechnionych informatorów -..... Liczba interwencji w związku z realizacją zapisu art. 12a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy

	w Domowej -..... PODMIOTY UCZESTNICZĄCE: <i>Urząd Miasta, Zespół interdyscyplinarny, Policja, KRPA, MOPS-OIK, MOPS, Sąd, Prokuratura, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.</i>
CEL 3	Podniesienie kompetencji instytucji i służb zajmujących się problematyką przemocy
ZADANIA	1. Przeprowadzanie działań, tj. szkoleń, seminariów, konferencji, wizyt studyjnych, superwizji dla profesjonalistów zajmujących się działaniami profilaktycznymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. 2. Gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. 3. Wdrażanie skutecznych metod wsparcia dla pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i osobami stosującymi przemoc. 4. Ułatwienie procedur związanych z wymianą informacji pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. 5. Organizowanie wizyt studyjnych, superwizji. Krótki opis powyższych działań:
Wskaźniki (dot. przemocy w rodzinie)	<i>Proszę podać:</i> Liczba szkoleń..... Liczba konferencji..... Liczba seminariów..... Liczba warsztatów..... Liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach..... Liczba pracowników uczestniczących w konferencjach..... Liczba pracowników uczestniczących w seminariach..... Liczba pracowników uczestniczących w warsztatach..... PODMIOTY UCZESTNICZĄCE: <i>Urząd Miasta, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, KRPA, MOPS - OIK, MOPS, Sąd, Prokuratura, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, placówki terapii uzależnień.</i>
CEL 4	Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród dzieci i młodzieży
ZADANIA	1. Edukacja uczniów na temat typów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy domowej i w szkole. 2. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją własną oraz rówieśników. 3. Poradnictwo indywidualne i grupowe w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem. 4. Promowanie pozytywnych postaw wzmacniających rolę rodziny poprzez działania edukacyjne. 5. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla rodziców mających trudności z wychowywaniem dzieci. 6. Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego (działalność świetlic, klubów, itp.). 7. Zorganizowanie szkoleń dla kadry pedagogicznej dotyczących przemocy domowej oraz agresywnych zachowań wśród uczniów. Krótki opis powyższych działań:
Wskaźniki (dot. przemocy w rodzinie)	<i>Proszę podać:</i> Liczba warsztatów, prelekcji, spotkań -..... Liczba działań edukacyjnych -..... Liczba rodziców korzystających z poradnictwa i terapii -..... Liczba świetlic środowiskowych, klubów. -..... Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w ofercie zagospodarowania czasu wolnego -..... Liczba szkoleń dla kadry pedagogicznej -..... PODMIOTY UCZESTNICZĄCE <i>Urząd Miasta, jednostki samorządu gminnego, placówki oświatowe, MOPS- OIK, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia.</i>
CEL 5	Zintensyfikowanie działań prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Grupy Diagnostyczno-Pomocowe realizujące procedurę „Niebieskie Karty”

ZADANIA	1. Realizacja lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy poprzez współpracę różnych instytucji i osób - pedagogów, pracowników socjalnych, policji, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia. 2. Współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi oraz innymi podmiotami przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej. 3. Inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom. 4. Inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową. 5. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej poprzez zbieranie danych dotyczących rozmiarów problemu przemocy domowej. 6. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”, zgodnie z obowiązującym trybem i sposobem. 7. Powoływanie i odwoływanie członków Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie ze szczegółowymi warunkami jego funkcjonowania. 8. Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty” oraz sytuacji rodzin po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”. 9. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w Programach Korekcyjno-Terapeutycznych i Psychologiczno-Terapeutycznych. 10. Opracowanie projektu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. 11. Powoływanie Grup Diagnostyczno-Pomocowych w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”. 12. Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”. 13. Składanie na wnioski grupy diagnostyczno-pomocowej zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia przez osobę stosującą przemoc domową w myśl art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks Wykroczeń. Krótki opis powyższych działań: Wskaźniki (dot. przemocy w rodzinie) Liczba utworzonych grup tematycznych -..... Liczba odbytych spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego -..... Liczba odbytych spotkań grup roboczych -..... Liczba odbytych spotkań grup diagnostyczno-pomocowych -..... Liczba założonych i zakończonych „Niebieskich Kart” -..... Liczba rodzin objętych monitoringiem -..... Liczba skierowanych osób stosujących przemoc domową do odbycia programów Korekcyjno-Edukacyjnych -..... Liczba skierowanych osób stosujących przemoc do odbycia programu psychologiczno-terapeutycznego - PODMIOTY UCZESTNICZĄCE: <i>Urząd Miasta, jednostki samorządu gminnego, KRPA, KMP, placówki oświatowe, MOPS - OIK, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny.</i>
CEL 6	Poprawa jakości działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową
ZADANIA	1. Odseparowanie osób stosujących przemoc domową od osób doznających przemocy, z naciskiem na opuszczenie przez nich wspólnie zajmowanego miejsca zamieszkania z osobą doznającą przemocy domowej (zastosowanie środków zapobiegawczych) lub poprzez zapewnienie miejsca schronienia osobie doznającej przemocy domowej. 2. Rozpowszechnienie informacji na temat programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz podmiotów, które je realizują. 3. Motywowanie do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. 4. Kierowanie osób stosujących przemoc domową do odbycia programów korekcyjno-edukacyjnych, a kolejno psychologiczno-terapeutycznych. 5. Kierowanie na terapię odwykowe do placówek leczenia odwykowego i KRPA. Krótki opis powyższych działań: Wskaźniki Liczba osób umieszczonych w hostelu z związku z wystąpieniem przemocy domowej -..... Liczba interwencji w rodzinie z powodu przemocy domowej -.....

(dot. przemocy w rodzinie)	Liczba osób stosujących przemoc zgłoszonych do KRPA -..... Liczba wniosków skierowanych do Sądu i Prokuratury -..... Liczba postępowań sądowych zakończonych wyrokiem z art. 207 KK -..... Liczba osób, które podjęły udział w programie korekcyjno-edukacyjnym -..... Liczba osób, które podjęły udział w terapii psychologiczno-terapeutycznym -..... PODMIOTY UCZESTNICZĄCE: <i>Urząd Miasta, jednostki samorządu gminnego, KRPA, KMP, Sąd, Prokuratura, placówki oświatowe, MOPS-OIK, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny.</i>
----------------------------	--

Wydatki poniesione w danym roku sprawozdawczym..... r. na poszczególne cele (podać źródła finansowania)

.....

.....

.....

Nowy Sącz, dnia

.....

/podpis/

Przewodniczący Rady Miasta

Krzysztof Gluc

Uzasadnienie

Opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest zadaniem ustawowo obligatoryjnym dla gmin i wynika bezpośrednio z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Realizacja programu to obowiązkowy i niezbędny element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i polityki społecznej Miasta. Dokument będący załącznikiem do niniejszej uchwały jest efektem prac przedstawicieli nowosądeckich jednostek i instytucji statutowo zajmujących się pracą na rzecz rodziny, podejmujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszania jej negatywnych następstw, będącymi również członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Sączu powołanego Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nowego Sącza Nr 932/2023 z dnia 12 września 2023 roku, który w myśl art. 9 b ust. 2 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zobowiązany został do opracowania projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

W opracowaniu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 przyjęto założenia dotyczące kontynuacji celów i działań z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021-2024.

Zakłada się realizację zadań wynikających z obowiązujących aktów prawnych, dążenie do wzmocnienia wypracowanego systemu i dotychczasowych działań podejmowanych na terenie Miasta, a także monitoring, ewaluację jako metody zwiększające jakość i efektywność pomocy niesionej osobom dotkniętym przemocą domową. Program określa działania, które angażują i wskazują służby, instytucje oraz organizacje odpowiedzialne za ich realizację.